

Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund

Årsredovisning 2017

Innehåll

Direktion	5
Ordförande har ordet	6
Räddningschefens kommentarer	7
Förbundets organisation	9
Vision och mål för förbundet	9
Uppföljning av verksamhetsspecifika mål	10
Verksamhetsområden	12
Sotningsverksamhet	13
Volymtal	14
Förbundskansliet	14
Skyddsavdelningen	15
Myndighetsutövning	16
Byggrådgivning	16
Kommunal beredskap	16
Utbildning	17
En risk- & skyddsmedveten generation	18
En trygg boende- och vistandemiljö	18
Räddningsavdelningen	18
Arbetsuppgifter	20
Personal	21
Rekrytering	21
Utbildning	22
Larmmottagning	22
Räddningstjänstinsatser	22
Beredskap	24
Statistik	25
Personal i siffror	27
Ekonomisk översikt	28
RESULTATRÄKNING	30
FINANSIERINGSANALYS	31
BALANSRÄKNING	32
NOTHÄNVISNINGAR	33
Redovisningsprinciper	37
Redovisningsmodellens delar	38
Ord och begreppsförklaringar	40

Direktion

Politisk styrning

Förbundet styrs av en förbundsdirektion vars representanter utses av respektive medlemskommuns fullmäktige. Den politiska organisationen har bestått av tre ledamöter från Avesta, två ledamöter från Hedemora, två ledamöter från Norberg och två ledamöter från Fagersta kommun. Vidare finns ett arbetsutskott med fyra ledamöter. Under året har hållits 4 protokollförda möten för direktionen och 4 för arbetsutskottet.

Ledamöter i direktionen:

Fagersta

Ordinarie

Teemu Sulin, v, ordförande
Bengt Lindgren, s

Ersättare

Pirkko Heikkinen, v
Tova Eldstål, s

Norberg

Ordinarie

Olle Rahm, s
Pratima Åslund, v

Ersättare

Eva Pålsson, s
Lars Gustavsson, pnf

Avesta

Ordinarie

Lars Levahn, s
Anita Tärneborg, s
Maarit Hessling, m

Ersättare

Eva Lidström, s
Anders Vestman, s
Sara Persson, c

Hedemora

Ordinarie

Göran Hoffman, s
Erik Nilsses, m

Ersättare

Erica Drugge, c
Anna Eling, l

Ledamöter i arbetsutskottet:

Ordinarie

Teemu Sulin, s, ordf
Lars Levahn, s
Olle Rahm, s
Göran Hoffman, s

Ersättare

Erik Nilsses, m
Pratima Åslund, v

Ordförande har ordet

Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund (SDR) består av räddningstjänsterna i Avesta, Hedemora, Fagersta samt Norberg.

Den viktigaste uppgiften för räddningstjänsten är att på olika sätt förebygga så att bränder och olyckor inte inträffar.

Undertecknad har under året träffat brandmän i beredskap (RIB) genom deltagande i möten på stationerna. Detta har skett i Fagersta och Norberg. Direktionsens ledamöter har haft möjlighet att närma sig organisationen genom att delta i de årliga slutövningarna på stationerna. Detta ökar förhoppningsvis kunskap och förståelse för hur organisationen och vardagen ter sig på våra arbetsplatser. Således är förhoppningen att vi ska nå en växelverkan där förståelsen mellan organisation och direktion ökar. Undertecknad deltog i slutövning i Hedemora.

Direktionen och organisationen har fortsatt fokus på jämställdhetsarbetet och under året har vi haft viss framgång i rekryteringen av nya medarbetare. Vi har ett uttalat mål att ”vid utgången av 2018 ska minst 10 % av personalen i utryckande tjänst vara kvinnor”. Det kommer att krävas fortsatta ansträngningar för att nå målet. Förbundet har också tagit initiativ för anpassning av stationerna där så krävs för att omklädning och duschavdelningar ska vara anpassade för samtliga medarbetare.

I Fagersta har vi haft vakanser i personalstyrkan under hösten vilket innebar att direktionen beslutade om reducerad bemanning mellan 1 juni och 31 december. Personalläget har dock efter hand förbättrats och vid året slut återgick vi till ordinarie bemanning i räddningsstyrkan.

I slutet av 2016 inleddes arbetet med att ta fram en miljöpolicy samt att ta fram en skrivning kring barnkonventionen. Den 11 maj fastställde direktionen såväl miljöpolicy som barnplan.

Den 14 december fastställde direktionen budgeten för 2018-2020. Enligt beslut i förbundets medlemskommuner uppräknades budgeten med 2,9 % för 2018. För verksamhetsåret 2017 noteras ett överskott på 276 tkr.

Vi har mycket att vara stolta över i Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund. Till samtliga anställda inom förbundet vill jag härmed rikta ett stort och ödmjukt tack för ett föredömligt genomfört arbete under 2017.

Teemu Sulin
Direktionens ordförande

Räddningschefens kommentarer

Samverkan

För att bli kunna ta emot och leda de förstärkningsresurser som behövs vid större insatser krävs en fördjupad strukturell samverkan kring ledningsstöd och övergripande ledningsnivåer. Under året har fördjupade diskussioner om ledningssamverkan inletts med Räddningstjänsten DalaMitt och företrädare för några kommuner i norra Dalarna som utreder bildandet av ett kommunalförbund för räddningstjänst.

Förebyggande

Volymen extern utbildning riktad till kommunala förvaltningar, skolor, föreningar, företag och övriga kommuninnevånare har ökat för andra året i rad. Under 2017 utbildades drygt 2 500 personer i brandskydd och säkerhet. Motsvarande antal 2016 var 2 100. Många utbildningar genomförs idag i samarbete med Brandskyddsföreningen utifrån ett avtal som tecknades 2014. Ett led i att möta det ökade behovet av information och utbildning har varit införskaffandet av en utbildnings- och informationsvagn som lätt kan transporteras efter personbil och användas i olika sammanhang enligt önskemål. Vagnen innehåller bland annat en sk "släck-TV" för interaktiv träning att släcka bränder med handbrandsläckare.

Tillsynsverksamheten enligt Lag om skydd mot olyckor och Lag om brandfarliga och explosiva varor har under året i stort bedrivits enligt fastställd tillsynsplan.

Räddningstjänst

Under 2017 genomförde Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund totalt 1 230 utryckningar. Detta är ca 10 % färre än 2016, och ur ett 10-årsperspektiv betydligt färre än normalt. Antalet trafikolyckor 2017 har minskat jämfört med 2016 men är fortfarande fler än 2014 och 2015. Antalet bränder i skog och mark har varit relativt få beroende på sommarens väderförhållanden. Generellt har antalet bränder i byggnader varit något högre än normalt. Den största minskningen av utryckningar ser vi hos kategorin automatiska brandlarm och sjukvårdslarm (IVPA).

Sjukvårdslarm i väntan på ambulans (IVPA)

I slutet av 2017 tecknades ett nytt avtal med Landstinget Dalarna gällande IVPA-verksamhet. Avtalet gäller från och med 2018-01-01 och innebär att även räddningsstyrkan i Avesta omfattas. Detta innebär att en personbil utrustad med bland annat defibrillator bemannas med två brandmän som rycker ut vid misstänkt hjärtstopp. Resursen larmas parallellt med ambulans. Räddningstjänsten har ofta kortare framkörningstid och är många gånger först på plats och kan påbörja livräddande åtgärder i väntan på ambulans.

Personalutveckling

Under 2017 genomfördes en omfattande medarbetarundersökning som involverade samtliga personalgrupper. Resultatet av undersökningen utvärderades och analyserades tillsammans med fackliga företrädare. Till följd av undersökningen genomfördes ett personalutvecklingsprojekt i samarbete med Institutet för Räddningstjänstens Ledarskapsutveckling (IRL). Våra heltidsanställda fick under en heldag lära sig grundläggande om arbetsrätt, anställningsavtalets innehåll, medarbetarskap, kollektivavtal, värdegrund samt hur man ger och tar emot feedback. Våra arbetsledare (styrkeledare) fick dessutom under ytterligare en heldag utbildning i att vara chef och arbetsgivarrepresentant.

Ekonomi

Det ekonomiska resultatet för 2017 visar ett överskott på 276 tkr. Bland större budgetavvikelser kan nämnas pensionskostnaderna som varit betydligt högre än den prognos som gjordes av KPA i samband med budgetarbetet inför 2017. Personalkostnaderna för RIB-personalen i Fagersta har varit lägre än budget pga minskad bemanning i Fagersta under hösten. Intäkter för sålda varor och tjänster (externutbildning mm) har varit högre än budget.

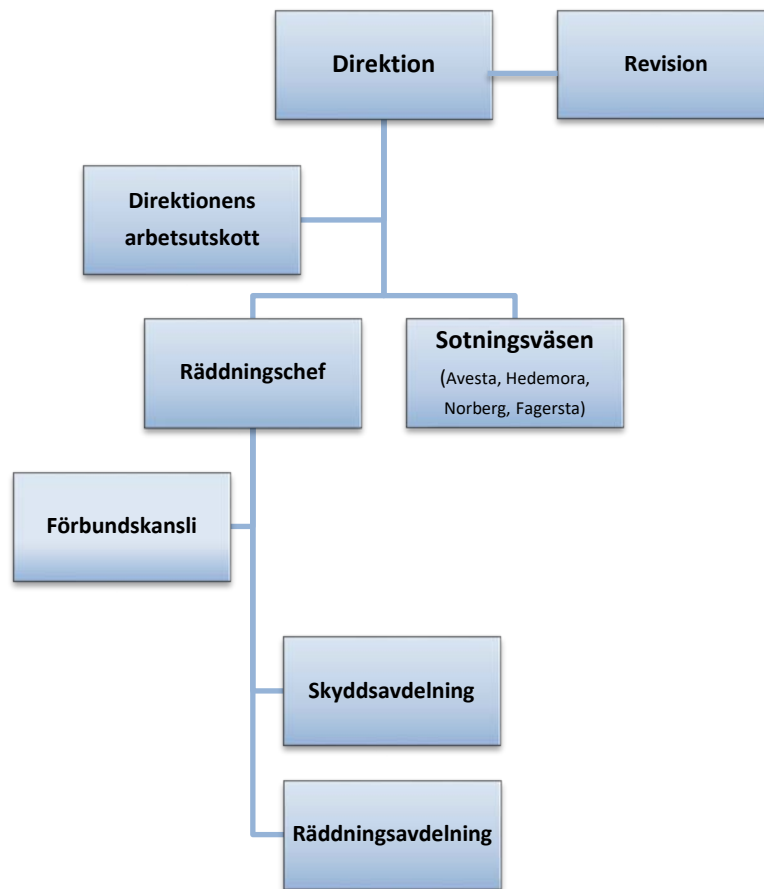
Intäkter för automatiska brandlarm har varit lägre än budget beroende på färre ”onödiga” utryckningar än normalt, vilket är positivt.

Investeringar har genomförts till en sammanlagd kostnad av 8,6 mkr. Bl a har två tunga räddningsfordon och ett ledningsfordon färdigställt och tagits i drift under året. Efter bokslut 2017 är förbundets egna kapital 2,9 mkr.

Mats Jansson
Räddningschef

Förbundets organisation

Vision och mål för förbundet

Direktionen har fastställt nedanstående vision och mål för Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund.

Vision

Södra Dalarnas Räddningstjänstförbunds medlemskommuner skall vara Sveriges minst olycksdrabbade kommuner.

Nationella mål

Med de nationella målen vill staten förhindra att ambitionsnivån blir för låg i kommunen för skydd mot olyckor. De nationella målen är riktninggivande för det allmännas ansvar, är övergripande och kan brytas ner i kommunerna.

Följande två nationella mål finns beskrivna i Lag (2003:778) om skydd mot olyckor:

1. Lagen syftar till att i hela landet bereda människors liv och hälsa samt egendom och miljö, ett med hänsyn till de lokala förhållandena tillfredställande och likvärdigt skydd.
2. Räddningstjänsten ska planeras och organiseras så att räddningsinsatser kan genomföras inom en godtagbar tid och på ett effektivt sätt.

Övergripande mål

Förbundets medlemskommuner ska ha en bra olycksförebyggande verksamhet och en väl fungerande räddningstjänst kopplat till de nationella målen. Miljön ska vara säker att bo, vistas och verka i.

Verksamhetsspecifika mål

Mål som SDR ska arbeta med att uppnå under handlingsprogrammets löptid. De verksamhetsspecifika målen skall vara mätbara och konkreta för att enkelt kunna följas upp.

Uppföljning av verksamhetsspecifika mål

Respektive verksamheter har mål som är fastställda i handlingsprogrammet. En kontinuerlig översyn av måluppfyllelse genomförs årligen. Nedan redovisas måluppföljning 2017-12-31:

Målet är uppfyllt

Målet är delvis uppfyllt

Målet är inte uppfyllt

Mål	Förväntat resultat	Kommentarer 2017-12-31	Mål uppfyllelse
Tillsynsverksamheten skall bedrivas utifrån det behov och risker som finns inom respektive verksamhetsområde.	De antal tillsyner som anges i tillsynsplanen skall genomföras och planerna skall spegla de behov och risker som finns.	Tillsynsplan har upprättats och har följts till antalet gjorda tillsyner under året.	
Hantera alla de tillståndsansökningarna för både brandfarliga och explosiva varor som lämnas/skickas in till förbundet med god kvalitet inom rimlig tid.	Samtliga som lämnar in en komplett ansökan skall ha ett besked inom 3 månader om huruvida de får hantera brandfarliga eller explosiva varor.	Målet uppfyllt till 100 %. Snitttiden från inlämnad komplett ansökan till besked understiger 1 månad.	
Samverkan med i första hand medlemskommunerna i frågor rörande riskhantering i samhällsbyggnadsfrågor skall hanteras med god kvalitet inom rimlig tid.	Kvalitativa svar skall lämnas på inkomna remisser inom angiven remisstid.	Vi får löpande ärenden från resp. kommuns byggnadsnämnder och har under perioden klarat av att lämna besked inom utsatt remisstid.	

Mål	Förväntat resultat	Kommentarer 2017-12-31	Mål upp- fyllelse
Anställda hos företag, förvaltningar och organisationer skall ha kunskap att kunna genomföra skadebegränsande och livräddande åtgärder i samband med brand eller sjukdomsfall.	Utbildningar inom dessa områden skall erbjudas inom rimlig tid, till ett marknads- mässigt pris och hållas av godkända instruktörer. Antalet inträffade bostadsbränder ska minska med 5%.	Under året har 2 497 personer utbildats, vilket är fler än senaste åren. Dock har ingen minskning av antalet bostadsbränder skett.	✓
SDR skall bli sammanhållande i säkerhetsfrågor inom förbundsområdet	Halvårsvisa träffar med Sevesoföretag inom förbundsområdet. Initiera upprättande av ett säkerhetsråd. Säkerhetsrådet skall innefatta de myndigheter som handhar säkerhetsfrågor inom förbundsområdet.	Träffar med samtliga företag som hanterar kemikalier storskaligt inom förbundsområdet har skett två gånger. Säkerhetsråd med regelbundna träffar med de myndigheter som hanterar säkerhetsfrågor sker genom våra båda länsstyrelser försorg.	✓
Det systematiska arbetsmiljöarbetet skall involvera hela organisationen.	Tydligare arbetsmiljöarbete där ansvar och befogenheter delegeras till rätt beslutsnivåer inom hela organisationen.	Ett projekt syftande till att skapa en handlingsplan för systematiskt arbetsmiljöarbete pågår. Projektet genomförs tillsammans med Kommunal, Vision och BRF. Förslaget kommer att presenteras våren 2018.	✓
SDR skall ha en bra förmåga att genomföra losstagning vid olyckor med tunga fordon.	Losstagning samt dellyft av tungt fordon skall kunna påbörjas inom 30 minuter i förbundsområdet.	Fordon för ändamålet taget i drift. Övning/utbildning på materiel sker löpande	✓
SDR ska ha aktuella insatsplaner på samtliga objekt där sådant stöd behövs för en lyckad insats.	SDR skall under handlingsprogrammets löptid revidera samtliga Insatsplaner och göra dessa digitalt tillgängliga.	Arbete med att digitalisera "gamla insatskort" pågår. Datorprogram för insatskortstillverkning är inköpt.	✓
Utveckla lärandet av inträffade händelser. Erfarenheter och brister skall leda till åtgärdsplaner kopplade till utbildning.	Olycksutredningar ska utföras efter varje räddningstjänstinsats enligt gällande rutiner. Erfarenhetsåterkoppling till berörd personal ska göras efter samtliga "nivå 2"-utredningar.	Utredningar i form av händelse- rapport genomförs på alla insatser. Vid dödsfall, komplicerade händelse eller vid upptäckta brister genomförs fördjupade olycksförloppsutredningar. Slutsatserna från dessa kommuniceras sedan i organisationen. Ytterligare en olycksförloppsutredare kommer utbildas under året vilket gör att organisationen ges möjlighet att utreda även mindre händelser.	✓
Räddningsstyrkornas anspänningstider ska hållas vid alla typer av larm.	Anspänningstiderna för respektive styrka ska hållas vid 90 % av insatserna. Tiden ska mätas genom indikation första fordon ut. Vid förlarm mäts tiden från huvudlarmet.	Mätning sker idag endast på fysiskt knapptryck via dator/kommunikationsterminal i fordon. Detta medför att vid glömska att trycka in en knapp missas mätning av anspänningstid. System för mätning av passering av portar skall installeras.	✓

Verksamhetsområden

Kommunalförbundet Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund med medlemskommunerna Avesta, Hedemora, Norberg och Fagersta har under året haft ca 150 anställda, varar ca 110 tillsvidareanställda. Inom verksamhetsområdet har förbundet svarat för Hedemora, Avesta, Norberg och Fagersta kommuners räddningstjänst, medverkat i kommunernas skadeförebyggande verksamhet, totalförsvar och samhällsskydd samt sotningsväsende.

Förbundet har varit organiserat i följande tre verksamheter:

- Förbundskansli
- Skyddsavdelning
- Räddningsavdelning

Förbundets ledningsgrupp har under året bestått av räddningschef Mats Jansson, 1:e ställföreträdande räddningschef Lars Westerfors, 2:e ställföreträdande räddningschef Daniel Lundin samt administrativ chef Ingeborg Forsberg.

Förbundet har haft en bruttokostnad på 65,2 Mkr och externa intäkter motsvarande 7,2 Mkr. Kostnaderna för verksamheten ska, i den mån de inte täcks på annat sätt, erläggas genom bidrag från medlemskommunerna enligt de procentsatser som finns angivna i förbundsordningen. Kommunbidraget för verksamhetsåret 2017 uppgår till totalt 59 092 tkr och fördelar sig mellan medlemskommunerna som följer:

Avesta kommun	48,8%	28 837 tkr
Hedemora kommun	23,4%	13 827 tkr
Fagersta kommun	19,4%	11 464 tkr
Norbergs kommun	8,4%	4 964 tkr

Under 2012 fattades beslut om en begränsning av förbundets egna kapital motsvarande 7 % av balansomslutningen för föregående verksamhetsår. Det innebär att det egna kapitalet efter årets resultat får uppgå till totalt 2 909 tkr. En återbetalning kommer därför att göras med 389 tkr och fördelar sig mellan medlemskommunerna som följer:

Avesta kommun	48,8%	190 tkr
Hedemora kommun	23,4%	91 tkr
Fagersta kommun	19,4%	75 tkr
Norbergs kommun	8,4%	33 tkr

Sotningsverksamhet

Lagen om skydd mot olyckor delar in brandskyddsarbetet vad gäller eldstäder och rökkanaler i två delar. Den ena delen handlar om traditionell rengöring (sotning) av eldstäder och rökkanaler där fristerna bestäms av kommunen. Den andra delen handlar om brandskyddskontroll som är en myndighetsutövning där staten bestämmer fristerna.

Den lagstadgade sotningsverksamheten inom förbundet bedrivs i entreprenadform genom avtal med privata företag. Verksamheten är indelad i följande tre självständiga sotningsdistrikt:

Avesta	Avtal om sotning och brandskyddskontroll finns med Gästrike-Dala Sotarn AB. Avtalet gäller till 2019-12-31.
Hedemora	Avtal om sotning och brandskyddskontroll finns med Hedemora Sotaren AB. Avtalet gäller till 2022-12-07.
Fagersta-Norberg	Avtal om sotning och brandskyddskontroll finns med Bergslagens Sotning & Ventilation AB. Avtalet gäller till 2019-12-31.

Egensotning

Lagen om skydd mot olyckor (LSO) ger kommunerna generell möjlighet att bevilja enskild fastighetsägare rätt att utföra lagstadgad sotning på sin fastighet. Direktionen har beslutat att ge sådant medgivande under förutsättning att fastighetsägaren kan styrka att han/hon har erforderlig kompetens. Vid årets slut hade 193 fastighetsägare erhållit medgivande att utföra lagstadgad sotning på sin egen fastighet inom förbundets medlemskommuner. Dessa medgivanden fördelades mellan medlemskommunerna enligt följande:

- Avesta kommun 74 medgivanden
- Hedemora kommun 70 medgivanden
- Fagersta kommun 32 medgivanden
- Norbergs kommun 17 medgivanden

Volymtal

De övergripande volymtalen för förbundet bör om möjligt grundas på ekonomi, volym och kvalitet.

	Utförda 2017	Utförda 2016
Löneutbetalningar, antal	1 921	1 859
Kundfakturor, antal	1 130	1 285
Leverantörsfakturor, antal	1 541	1 743
Tillsyn inkl. efterbesiktningar antal	157	190
Tillsyn brandfarlig vara, antal	30	45
Tillstånd brandfarlig och explosiv vara	29	32
Uppdragsutbildning, antal personer	2 497	2 143

Förbundskansliet

Verksamhetsbeskrivning

Kansliet ska fungera som en stödfunktion för hela förbundet i frågor som rör ekonomi, personalfrågor och övriga administrativa uppgifter såsom administration av direktionens handlingar och protokoll samt post- och diariehantering.

På förbundskansliet arbetar tre kvinnor.

Verksamheten under året

Under året som gått har förbundets direktion hållit 4 sammanträden, ett i Avesta, ett i Norberg, ett i Fagersta och ett i Hedemora. Direktionens arbetsutskott har hållit 4 sammanträden, samtliga på räddningsstationen i Avesta.

Framtiden

På kansliet arbetar vi kontinuerligt med att vidareutveckla rutiner och arbetsplaner för budgetarbete, löpande ekonomiuppföljning, årsredovisning mm. Arbetet bedrivs för att säkerställa att våra åtaganden löses på ett bra och säkert sätt. För att klara detta uppdrag och kunna möta förändringar inom våra ansvarsområden krävs kontinuerlig kompetensutveckling, omvärldsbevakning och god intern kommunikation.

Arbete med att införa digital nämndadministration i samarbete med direktionens ledamöter har påbörjats under 2017 och kommer att fortsätta under 2018.

Under första halvåret 2018 kommer system och register att ses över med anledning av den nya Dataskyddsförordningen (GDPR) som träder i kraft maj 2018.

Under 2018 kommer förbundskansliet tillsammans med ansvarig för förbundets administrativa datastöd utreda eventuell ny hemsida.

Skyddsavdelningen

Samhället står i en ständig förändring, vår sårbarhet ökar på många områden. När riskbilden förändras och blir mer komplex så måste även det förebyggande arbetet följa med och utvecklas. Inom Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund (SDR) försöker vi arbeta med förebyggande frågor på bred front för att tillgodose de krav som kommuninnevånare och företag ställer på oss.

Vi har under året utbildat fler personer totalt än under förra året. Ökning beror på alla de förskolebarn som fick besök under våren. Intäkterna för framförallt utbildningen Heta arbeten har blivit betydligt högre än beräknat framförallt tack vare utbildningssatsningar från våra avtalskunder.

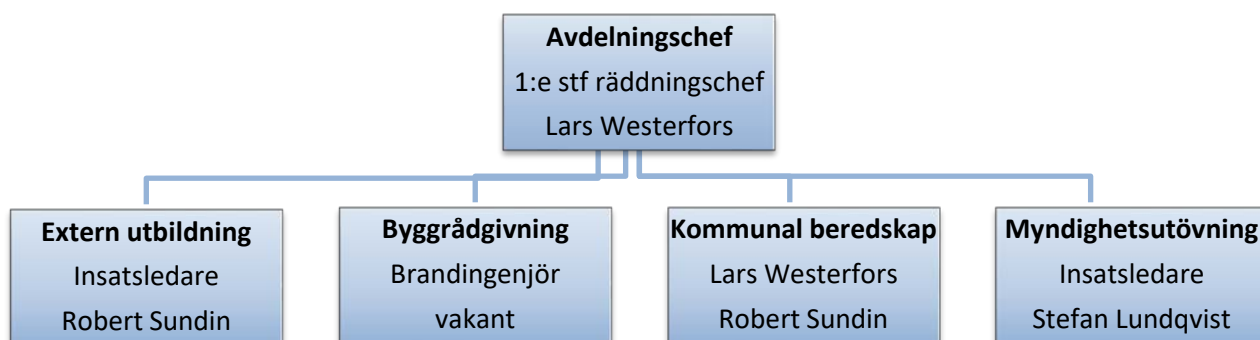
Antalet personer som SDR utbildat via Brandskyddsföreningen Mitt Utbildning AB (tidigare BFNN) har minskat något i antal. Detta beror på att vi under året haft vakanta tjänster på utbildningssidan så att flera av utbildningarna har ägt rum med andra instruktörer.

Plan- och bygglagen ställer krav på utökad kontroll i samband med ny och ombyggnation. Byggnadsnämnderna nyttjar räddningstjänsten för att ur brandsynpunkt granska brandskyddsbeskrivningar och genomföra besiktningar inför utfärdande av slutbevis. För att kunna kundpassa oss är det mycket viktigt att ständigt vidareutveckla medarbetarnas kompetens så att vi kan erbjuda de tjänster som efterfrågas.

Ökningen på antalet asylsökande har under året stannat av och de som fått eller väntar på uppehållstillstånd har till viss del förflyttats till mer permanenta boenden. Skyddsavdelningen har under året arbetat en hel del med att se till att dessa boenden håller en acceptabel säkerhetsnivå samt att informera och utbilda de boende. Detta har inneburit en hel del arbete för skyddsavdelningen när det gäller granskning av nya anläggningar, tillsyn, information och utbildning.

Räddningstjänsten har skapat en grupp med representarer från våra fyra medlemskommuner som arbetar med att individanpassa brandkyddet i bostäder framförallt för äldre personer. Gruppen har under året haft två möten på brandstationen i Avesta.

Skyddsavdelningen har varit indelad i fyra driftområden enligt nedanstående:

Myndighetsutövning

Under året har det genomförts tillsyner (LSO – LBE) inom Avesta, Hedemora, Fagersta och Norbergs kommuner enligt redovisade nyckeltal. Tillsynen har gjorts efter den tillsynsplan som togs fram efter utvärdering av tidigare planer samt granskning av olycksstatistik. Vi skriver numera tjänsteanteckningar vid tillsynerna och finns det anmärkningar av allvarigare art följs tjänsteanteckningarna av ett föreläggande. Tillsynsförättarna har tagit till sig detta arbetssätt och klarat av att genomföra den upprättade tillsynsplanen.

Tillsyn har utförts på 6 st. av de 18 st. 2 kap 4 § anläggningar som finns inom förbundet. Tillsynen har samordnats med den Seveso-tillsyn som genomförs tillsammans med Länsstyrelsen.

Byggrådgivning

Att brandingenjörstjänsten inom driftområdet är vakant har inneburit att vi inte åtagit oss några brandskyddstekniska beräkningar och brandskyddsdokumentationer. I byggprocesser har skyddsavdelningen varit inkopplad som sakkunnig i brandfrågor samt som granskare av konsultupprättade brandskyddsdokumentationer på ett 50-tal ny-, om- och tillbyggnader.

Kommunal beredskap

Syftet med lagen om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap SFS 2006:544 (LEH) är att kommunen skall minska sin sårbarhet samt ha en god förmåga att hantera krissituationer i fred inom hela sitt geografiska område.

Att planera för stora olyckor eller händelser som kan komma att innebära svåra påfrestningar på kommunen och dess verksamheter är en del av räddningstjänstförbundets uppgifter. Vår del i denna planering är av samordnande och pådrivande karaktär där samtliga kommunala verksamheter och även frivilligorganisationer med flera medverkar i planeringen.

I kommunernas planläggning ingår även att planera för höjd beredskap och krig. Från att tidigare har varit en nedprioriterad uppgift har detta arbete åter aktualiserats p.g.a. en oroligare omvärld. En krisledningsövning har genomförts i Hedemora kommun med deltagande från SDR.

Avestas risk- och säkerhetsgrupp har väckts till liv igen efter flera år i träda. Genomgång och revision av planer för hantering av kriser/EOH har genomförts.

Under året har risk & sårbarhetsanalyser i Avesta och Hedemora kommun omarbetats och rapporterats till Länsstyrelsen för en sammanställning till en länsövergripande risk- och sårbarhetsanalys.

Vi har också ingått i älvgruppen i både W- och U-län där länsstyrelserna har varit sammankallande.

Riskforum är också en sammankomst i W-län där personer från olika myndigheter och kommuner träffas och pratar om risker i samhället på bred front, där har vi också varit delaktiga.

En resurs i kommunens beredskap inför större olyckor och andra svåra påfrestningar på samhället är kommunernas POSOM grupper där personal från räddningstjänstförbundet ingår.

I Avesta och Hedemora har vi också frivilliga resursgruppen (FRG). De har grundutbildat några nya medlemmar under året, där SDR har medverkat. Övriga medlemmar har övats och utbildats under året inom grupperna.

Under året har förhandlingar rörande samarbetsavtal skett med Avesta och Hedemora kommun vilket lett till att nya avtal som gäller från årsskiftet 2017/2018 tecknats.

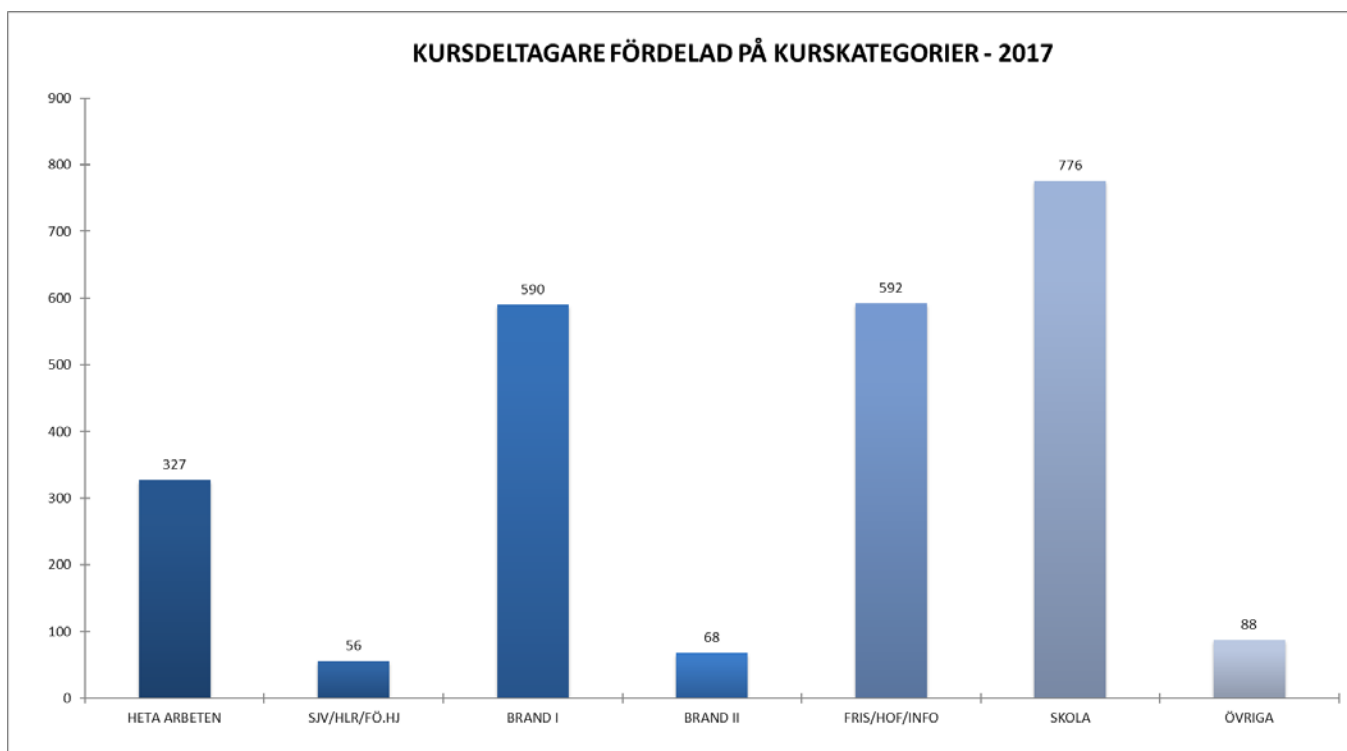
Nytt avtal har tecknats med Norbergs kommun ang. service och underhåll av nyinstallerad larmanordning (VMA-tuta) som under året installerats i centrala Norberg (brandstation).

Utbildning

Arbetet med olycksförebyggande information, utbildning och skräddarsydda kurser riktade till företag, serviceinrättningar, kommunala förvaltningar och övriga kommuninnevånare har pågått under året. Totalt utbildade vi 2 497 personer under året.

Exempel på de utbildningar som vi bedriver är:

- Heta Arbeten som riktar sig till yrkesgrupper som arbetar med svetsning, sliprondeller, skärning, heta gaser mm.
- Brandskyddsutbildningar som är företagsanpassade mot lokala förhållanden och önskemål.
- Utbildning i systematiskt brandskyddsarbete för företag och organisationer samt framförallt de kommunala förvaltningarna.
- Allmän Brandskyddsutbildning som riktar sig till samtliga kommuninnevånare.
- HLR- och barn HLRutbildning.
- DHLR (Defibrillator hjärt- och lungräddning) till anställda vid olika företag.
- Sjukvårdsutbildning.
- Kurs i egensotning för villaägare.
- Utbildning av företagens egna vägvisare och insatsstyrkor. (Outokumpu AB i Avesta, Boliden Mineral AB i Garpenberg, Stora Enso AB i Fors, AGA Gas AB i Avesta och Seco Tools AB i Fagersta)
- Ledningsövningar/spel för företags och kommuners krisledningsgrupper.

En risk- & skyddsmedveten generation

Under året har vi satsat på att utbilda förskoleelever på orter som inte har någon heltidskår. Utbildningen är upplagd så att personal från räddningstjänsten åker ut till respektive förskola med informations och utbildningsmaterial. Ibland följs detta upp med ett besök på den lokala brandstationen. Vi har utbildat ca 700 förskoleelever.

En trygg boende- och vistandemiljö

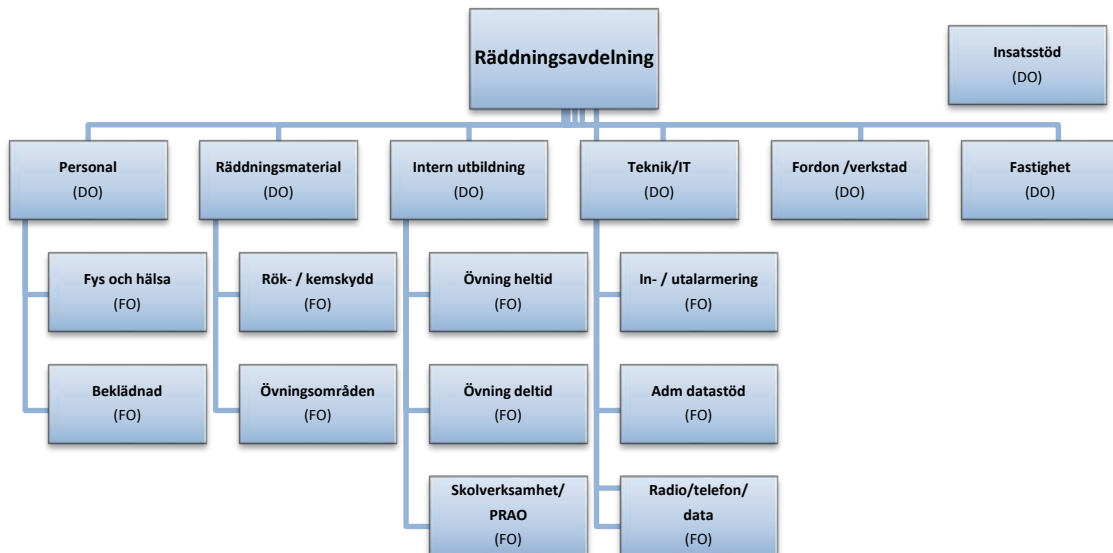
Nedan uppräknas några av de aktiviteter som genomförts under året som, på både lång och kort sikt, ska ge en säkrare miljö att bo och vistas i:

- Räddningsstyrkorna har delat ut information vid marknader och jippon i Avesta, Fagersta, Norberg, Hedemora, Horndal och Långshyttan.
- Ett mycket välbesökt blåljusarrangemang har arrangerats i Avesta.
- Information om SBA har delgivits allmänhet och företagsgrupper.
- Information har fortlöpande gått ut till innehavare av samlingslokaler samt till arrangörer av offentliga tillställningar.
- Brandskyddsutbildningar och information till allmänheten har kontinuerligt skett under året, bl.a. genom öppet hus på vissa brandstationer.
- Vi har investerat i en utbildningskärna där bl.a. en tv som man kan öva interaktiv släckning på finns installerad.

Räddningsavdelningen

Räddningsavdelningen har ansvar för räddningstjänstförbundets skadeavhjälpande funktion. Operativ beredskap har under året producerats vid räddningsstationerna i Avesta, Hedemora, Fagersta, Norberg, Långshyttan och Horndal. Räddningsstyrkan i Avesta har bemannats med heltidsanställd personal, Fagersta med en dagtidsstyrka på heltid samt en styrka med räddningstjänstpersonal i beredskap (RiB) på övrig tid. Övriga räddningsstyrkor har bestått av RiB-personal. Verksamheterna i Hedemora, Fagersta, Norberg, Långshyttan och Horndal leds av en platschef vid respektive räddningsstation. I Avesta finns en samordnare för RiB-personalen. I Fors finns ett s.k. räddningsvärn med frivilliga brandmän som rutinmässigt larmas ut vid räddningsinsatser. Verksamheten är lokaliserad i en räddningsstation som ägs av Stora Enso AB.

Avdelningen är indelad i sju driftområden och 10 funktionsområden med en ansvarig för varje område. Driftområdesansvarig har förbundsövergripande samordnings- och planeringsansvar för sitt område. Funktionsområdena ligger organisatoriskt och ansvarsmässigt under driftområden. Det ekonomiska ansvaret finns på driftområdesnivå.

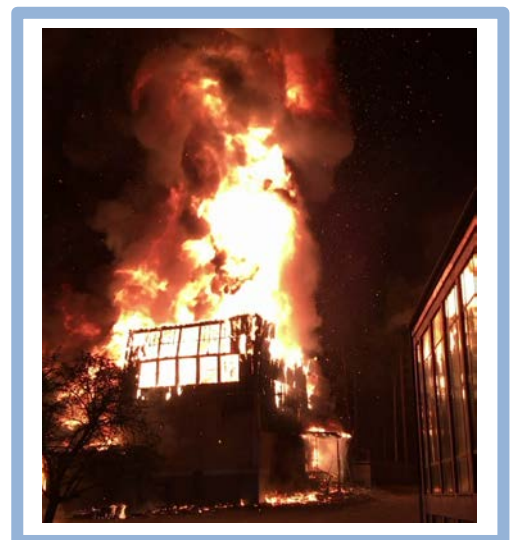
Avdelningens arbete med information och besök till kommunernas invånare har genomförts i begränsad omfattning genom exempelvis medverkan vid kommunala aktiviteter. Verksamheten med att ta emot PRAO-elever har fortgått under året. Ett antal elever från skolor i förbundsområdet har genomfört PRAO-veckor på våra stationer i både Avesta och Fagersta. Vi har även tagit emot PRAO-elever från brandingenjörsutbildningen och från MSB.

IVPA-verksamheten, I Väntan På Ambulans bedrivs i alla våra medlemskommuner genom avtal med respektive kommun och landsting.

Personalsituationen gällande RiB-personal är fortsatt ansträngd. Nyrekryteringen försvåras av att antalet arbetstillfällen på flera orter med RiB-styrka har minskat. Vissa brandmän har erhållit ordinarie arbete utanför tjänstgöringsorten och tvingats sluta. I Fagersta har ett temporärt avsteg till 1+2, från stipulerad numerär, tillåtits genom beslut i direktionen till och med 31/12 2017. Under året har intensiva rekryteringsinsatser genomförts exempelvis genom öppet hus, företagsbesök, annonsering med mera.

*Djurlivräddning, Avesta (november)
Foto: Torbjörn Wåhlin*

Brand i byggnad, Fagersta (sept.)

Arbetsuppgifter

Räddningsavdelningen skall genomföra räddningsinsatser på ett effektivt sätt inom en godtagbar tid. Verksamheten skall ha personal och utrustning samt vara övad och utbildad för att bl.a. kunna utföra:

Uppgift	Räddningsstationer						
	AVESTA	HORNDALE	FORS	HEDEMORA	LÅNGSHYTAN	NORBERG	FAGERSTA
Teckenförklaring X = Insats kan ske med personal från respektive station O = Insats kan ske efter huvudstationens framkomst eller i samverkan mellan två räddningsstationer S = Tillräcklig styrka och uthållighet kan nås genom samverkan mellan räddningsstyrkor i förbundet eller efter ändrad arbetstid Z = Insats kan ske i samverkan med annan kommun efter mobilisering							
Ledning och samordning av större räddningsinsats. Stabsverksamhet	X	O	O	O	O	O	O
Utvändig släckning	X	X	X	X	X	X	X
Utvändig livräddning från byggnad upp till tre våningar	X	X	O	X	X	X	X
Utvändig släckning av byggnad upp till åtta våningar	X	O	O	X	O	O	X
Livräddning med rökdykare i bostadsbebyggelse	X	O	O	X	O	X	X
Samtidig ut- och invändig livräddning från byggnad	O	O	O	O	O	O	O
Samtidig insats med rökdykare för livräddning från två håll	O	O	O	O	O	O	O
Invändig släckning i större anläggningar och byggnader	O	O	O	O	O	O	O
Skogsbrandsläckning	X	X	X	X	X	X	X
Släckning vid utflöde av större mängd brandfarlig vätska	X	O	O	X	X	O	X
Losstagnation av skadade vid trafik/tågolycka eller annat nödläge	X	X	O	X	X	X	X
Första omhändertagande av skadade	X	X	X	X	X	X	X
Kemdykarinsats	X	O	O	X	O	O	X
Indikering av miljö-, hälsofarliga och radioaktiva ämnen	X	O	O	O	O	O	X
Vattendykarinsats	O	O	O	O	O	O	O
Ytvattenräddning med båt	X	X	O	X	X	X	X
Lämnspumpning av enstaka fastigheter	X	X	X	X	X	X	X
Oljeskadebekämpning på land	X	X	O	X	X	X	X
Oljeskadebekämpning på vatten	X	O	O	O	X	O	X
Terrängtransport av enstaka skadade	X	X	O	X	X	X	X
Arbete på en skadeplats med två typskador (höjd beredskap)	S	S	S	S	S	S	S
Insats med ammunitionsröjning (höjd beredskap)	S	S	S	S	S	S	S
Insats i område belagt med kemiska stridsmedel (höjd beredskap)	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z

Vidare har avdelningen arbetat med bl. a. följande:

- Uppföljning/dokumentation av insatser genom Händelserapportering i Daedalos
- Internutbildning av hel- och deltidsanställd räddningspersonal. Heltidsanställda minst 100 tim/år. RiB-personal minst 50 tim/år.
- Information, råd och anvisningar till allmänhet, företag och organisationer.
- Utbildning och information till kommunanställda.
- Utbildning och information till barn inom förskola och skola.
- Samverkan med skyddsavdelningen vad gäller insatsplanering till kommunens riskobjekt.
- Mottagning och åtgärdande av inkommande automatiska servicelarm efter avtal med respektive kund.
- Externutbildning i samarbete med skyddsavdelningen.
- Service-, underhålls- och reparationsarbeten av räddningstjänstens fordon och övrig utrustning.

Personal

Avdelningen har under året haft totalt 147 anställda. 32 av dessa har varit heltidsanställda. Beredskap har producerats vid räddningsstationerna i Avesta, Hedemora, Fagersta, Norberg, Långshyttan och Horndal.

Vi har arbetat med att skapa följande värderingar inom verksamheten:

- Vårt arbete utförs med utgångspunkt att bidra till ökad säkerhet inom samhället.
- Den anställde känner att han/hon bidrar till förbundets bästa genom:
  - att se helheten i arbetet, inte bara eget ansvar
  - delegerade ansvar och befogenheter
  - delgivande av information
  - aktivt sökande av information.

Harmoni inom arbetsplatsen hos enskilda och arbetslaget tror vi skapas bäst genom:

- öppenhet
- konstruktiv feedback
- att följa regler, rutiner och policy.

Vi strävar efter att skapa stimulerande arbetsuppgifter/ansvarsområden genom:

- rätt person på rätt plats
- kompetensutveckling för varje individ/uppgift.

Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund skall präglas av professionalism genom:

- väl utbildad och övad personal med god fysik
- regelbunden utvärdering av verksamheten
- målstyrning.

Överenskommelse om samverkan finns mellan arbetsgivaren och fackliga organisationer. Detta innebär en öppen och rak kommunikation inom ramen för bl.a. regelbundna arbetsplatsträffar samt rutiner där varje anställd erbjuds årliga utvecklingssamtal med sin närmaste chef.

Rekrytering

RiB-personal har rekryterats till samtliga räddningsstyrkor beroende på uppkomna vakanser. Behovet av RiB-personal har varit stort under året p.g.a. att flera medarbetare slutat eller gått i pension. Rekryteringsarbetet samordnas och leds av avdelningens Driftområde Personal.

*Trafikolycka, Hedemora (Juli)
Foto: Torbjörn Wåhlin*

*Stormskada mobilt stall, Horndal (Juli)
Foto: Torbjörn Wåhlin*

Utbildning

Den interna samordningsprocessen i syfte att ge samtlig personal likartade förutsättningar vad gäller basutbildning har fortsatt. Målet är att generellt höja ambitionsnivån på övningsverksamheten till bibehållen kostnad. Kompetensutbildning vid räddningsverkets skolor har bedrivits i följande omfattning:

- Räddningsinsats (RIB) 8 st.
- Räddningsledning A 3 st.

Larmmottagning

Ett led i kommunernas säkerhetsarbete är att öka omfattningen av automatiska larm. Räddningstjänsten har en viktig roll i detta arbete. Förutom automatiska brandlarm ansluts ett flertal övriga larmtyper, s.k. servicelarm, direkt till räddningstjänstens larmcentral på räddningsstationen i Avesta. Räddningsstyrkorna är i många fall åtgörare och åker ut till objekt, exempelvis vid brandlarm och inbrottslarm.

Räddningstjänstinsatser

Gemensamma larm- och utryckningsrutiner gäller för samtliga räddningsstyrkor. Syftet är dels att på bästa sätt tillvarata tillgängliga personella och materiella resurser vid insatser, dels att kunna upprätthålla beredskap under pågående insats. Avtal om gränslös operativ samverkan finns med samtliga grannkommuner. Kommungränserna styr inte längre gränserna för räddningsstyrkornas insatsområden. Samtliga styrkor larmas efter principen ”snabbast åker”.

Här följer ett axplock av utförda räddningsinsatser och andra aktiviteter under 2017.

*Trafikolycka, Horndal (april)
Foto: Torbjörn Wåhlin*

Brand i byggnad, Fagersta (mars)

Brand i byggnad, Avesta (juni)

*Samverkansövning AGA Gas AB Avesta.
Foto Torbjörn Wåhlin*

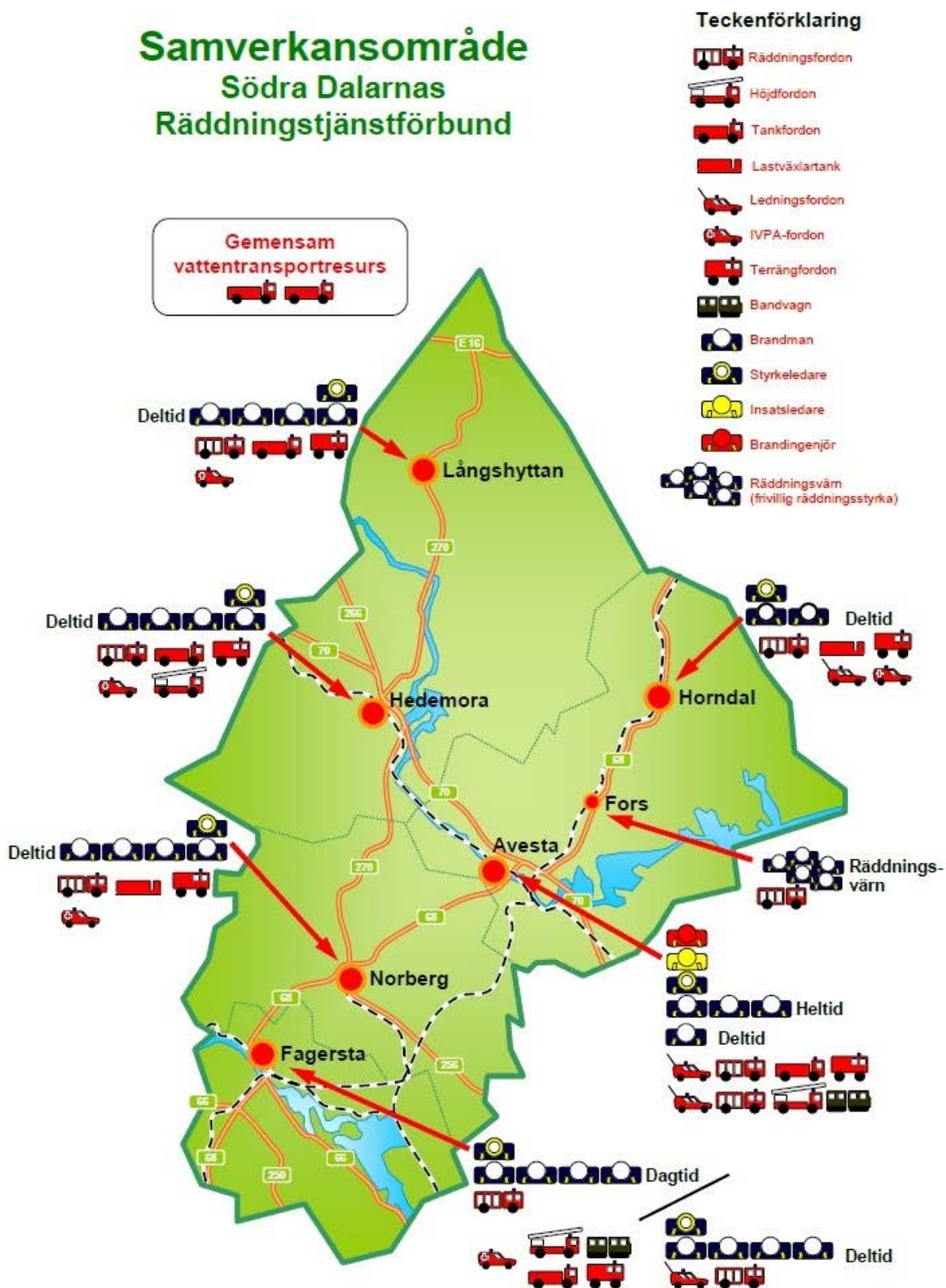
Utsläpp farligt ämne (April)

Brand i byggnad, Avesta (augusti)

Beredskap

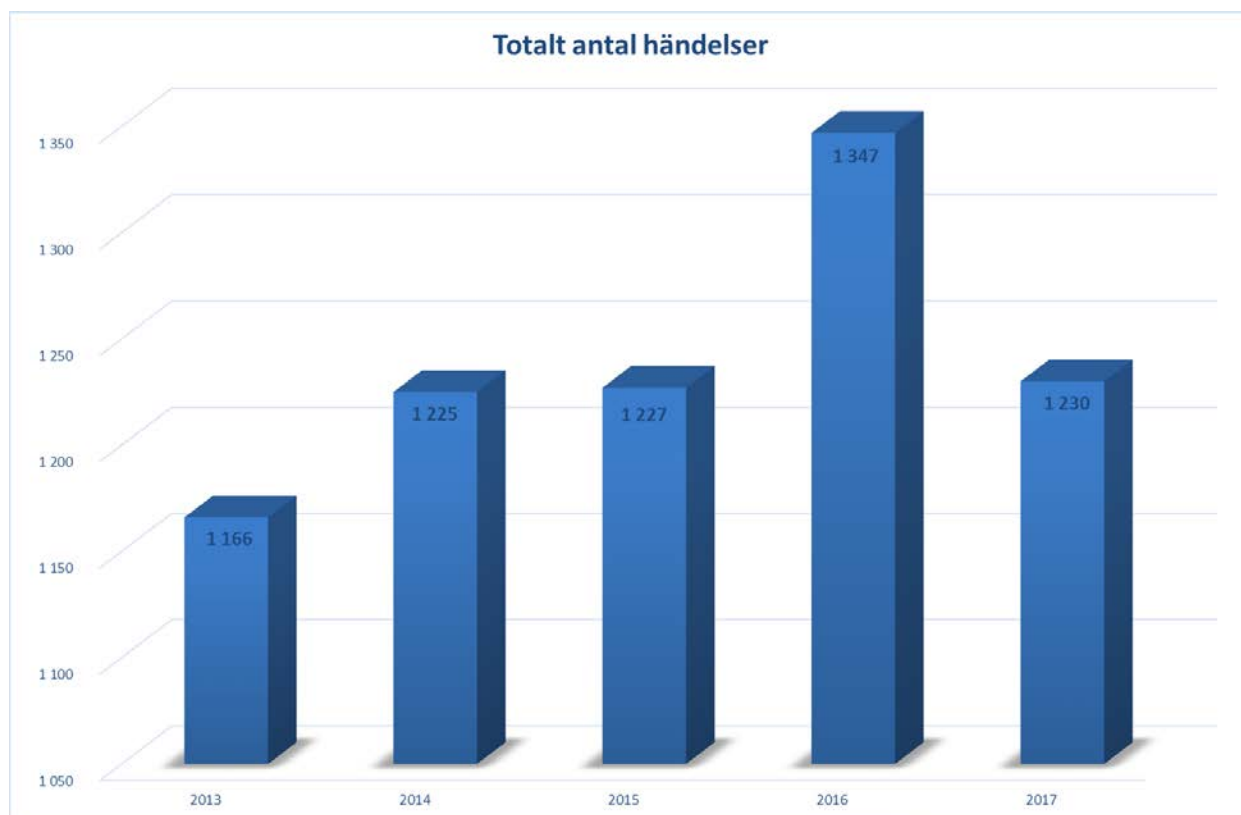
Följande personella resurser och fordon har under året utgått från förbundets räddnings-stationer:

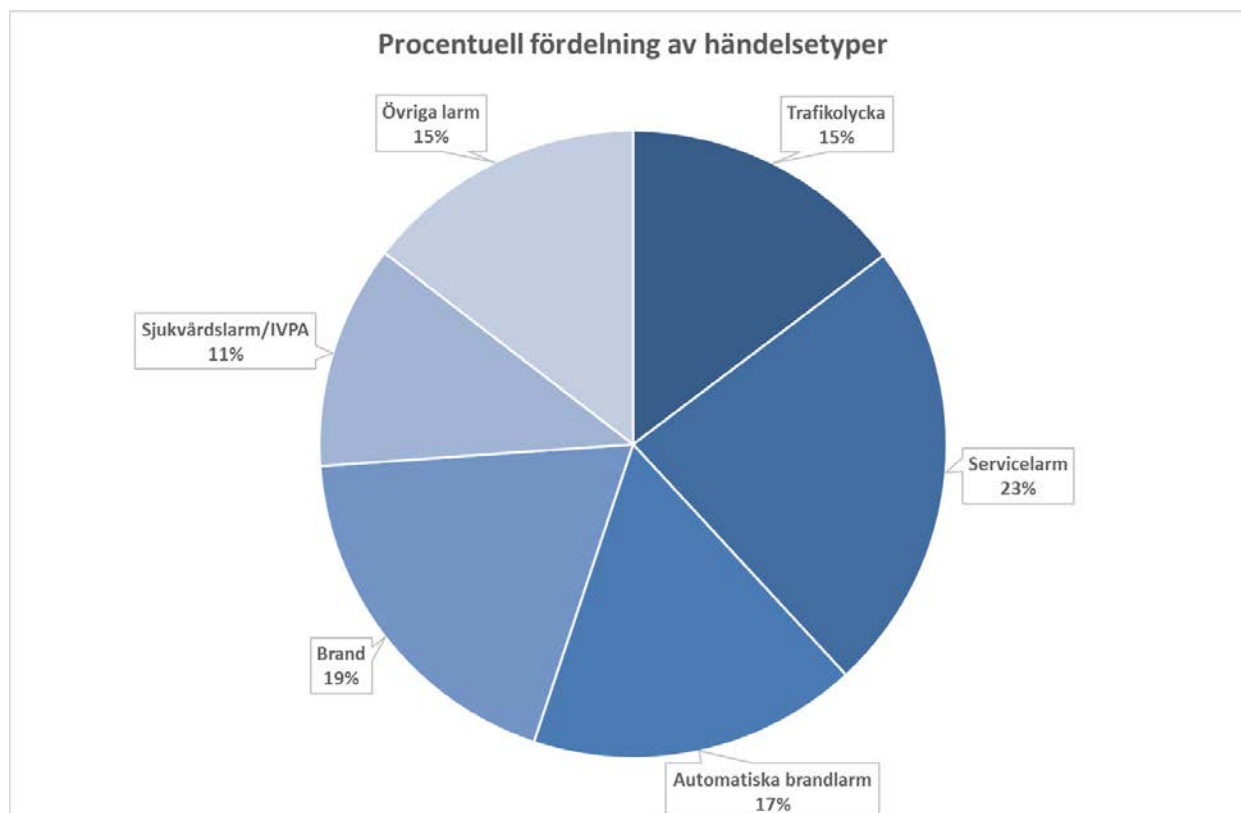

Statistik

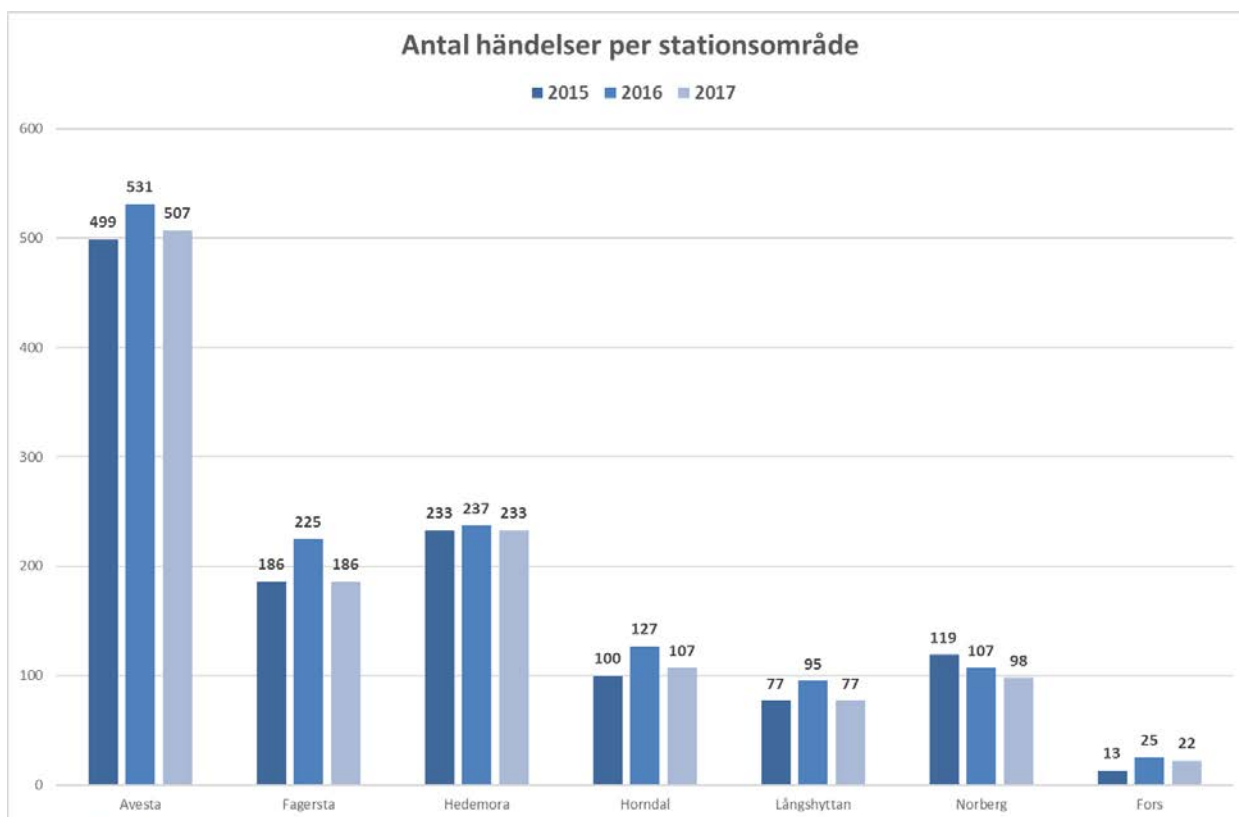
Totala antalet händelser inom förbundet för åren 2013-2017 beskrivs i följande diagram.

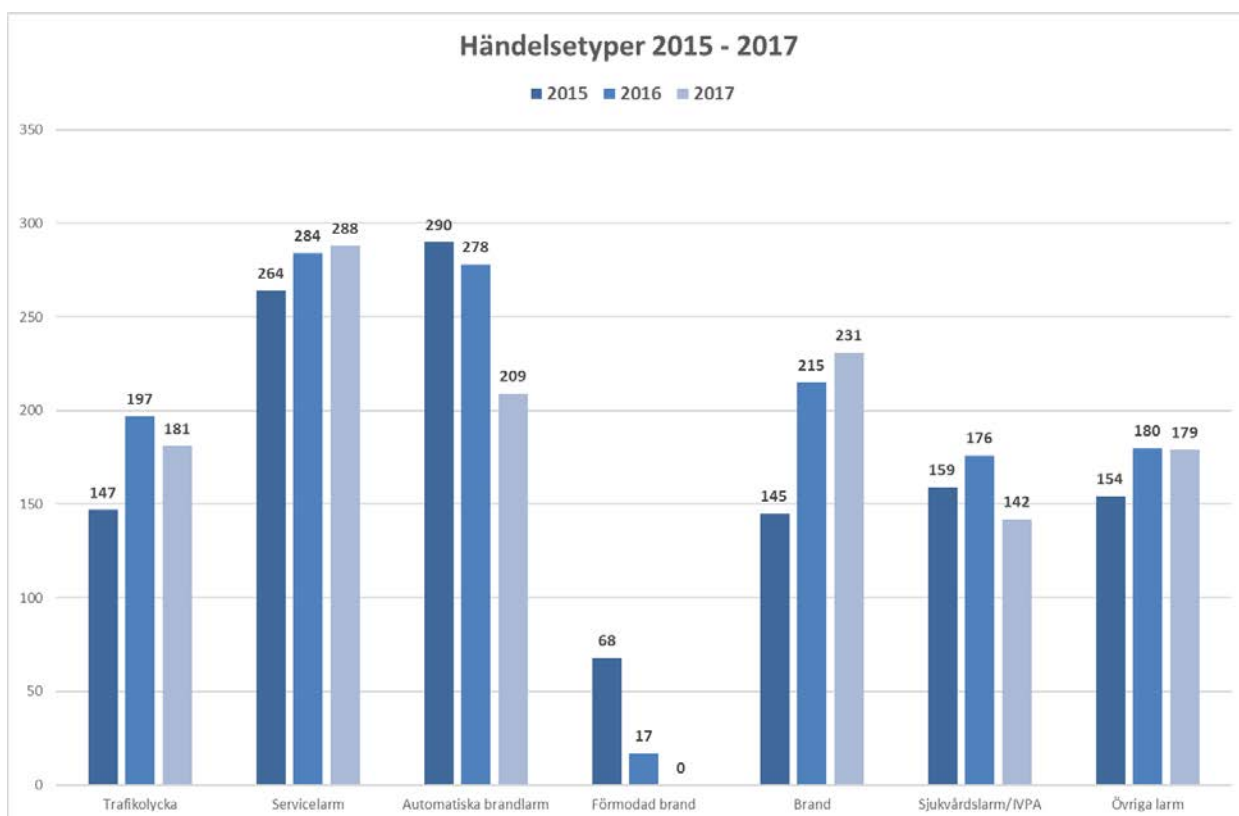
Procentuell fördelning av händelser 2017 över händelsetyper beskrivs i figuren nedan.

Diagrammet nedan beskriver antal händelser per räddningsstation inom förbundet för 2015-2017.

Diagrammet nedan jämför händelsetyperna totalt inom förbundet för 2015 – 2017.

Personal i siffror

Personal i siffror 2017-12-31

	2017			2016		
	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga
* Antal tillsvidareanställda	8	105	113	7	117	124
* Antal tillsvidareanställda årsarbetare ^{x)}	5	34	39	4	39	43
* Antal tillsvidareanställda uppdelat på arbetstid						
Heltid	5	34	39	4	39	43
Deltid	0	0	0	0	0	0
Timanställda	3	71	74	3	78	81
Totalt	5	105	113	7	117	124
* Genomsnittlig sysselsättningsgrad ^{xx)}	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %
* Antal tillsvidareanställda uppdelat på olika sysselsättningsgrader ^{xxx)}						
0 - 49 %						
50 - 74 %	0	0	0	0	0	0
75 - 99 %	0	0	0	0	0	0
100 %	5	34	39	4	39	43
Totalt	5	34	39	4	39	43
* Antal tillsvidareanställda uppdelat på ålder						
- 29 år	3	11	14	2	12	14
30 - 39 år	1	19	20	1	28	29
40 - 49 år	1	33	34	0	35	35
50 - 59 år	3	31	34	3	31	34
60 - år	0	11	11	1	11	12
Totalt	8	105	113	7	117	124
* Sjukstatistik ^{x)}						
Sjuktal – antal sjukdagar (kalenderdagar) per anställd			13,39			6,66
Sjukfrånvaro i procent av arbetstiden						
0 – 19 år			0,00 %			0,00 %
20 – 29 år			0,69 %			0,54 %
30 – 39 år			3,67 %			0,71 %
40 – 49 år			0,25 %			0,52 %
50 – 59 år			7,07 %			2,75 %
60 – 99 år			4,72 %			5,75 %
Samtliga			3,85 %			2,11 %
Sjukfrånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer - % av den totala sjukfrånvaron			40,11 %			22,48 %

^{x)} Avser endast anställda med månadslön

^{xx)} Timanställda ingår ej i beräkningen av genomsnittlig sysselsättningsgrad

^{xxx)} Statistiken innehåller ej timanställda

Ekonomisk översikt

Årets resultat

Räkenskapsårets resultat uppgår till + 276 tkr. Detta är 276 tkr bättre än det budgeterade nollresultatet för året.

Bland större avvikelser i bokslutet kan nämnas:

Intäkter

• Extern utbildning	+ 287 tkr
• Automat- och servicelarm	- 144 tkr
• Personalersättningar mm för utförda tjänster	+ 269 tkr
• Restvärderäddning (akut restvärderäddning och vägsanering mm)	+ 124 tkr
• Provning av brandlarm	+ 73 tkr
• Kommunbidrag	+ 1 267 tkr

Kostnader

• Inköp av anläggningstillgångar och underhållsmaterial	- 203 tkr
• Pensionskostnader inkl. ränta pensionsskuld	- 1 272 tkr
• Personalkostnader exkl. pensionskostnader	- 229 tkr
• Reparation och underhåll maskiner och inventarier	- 169 tkr
• Transporter och resor	+ 83 tkr
• Främmande tjänster (Avtal med SOS Alarm AB mm)	- 107 tkr

Plustecken före belopp visar resultat bättre än budget och minustecken resultat sämre än budget.

Avvikelsen mot budget gällande kommunbidrag beror på att budgeterade pensionskostnader är högre än den prognos som KPA AB lämnat vid årsskiftet än i tidigare lämnade prognoser. Förbundet budgeterar pensionskostnader och kommunbidrag enligt lämnade prognoser. Detta gör att stora avvikelser både på intäkts- och kostnadssidan kan uppstå när prognoser förändras.

Investeringar

Under året har följande investeringar genomförts:

Släckbil Fagersta	3 485 tkr
Räddningsbil, tung räddning	2 202 tkr
Ledningsfordon, brandingenjör i beredskap	874 tkr
Informationssläp	358 tkr
Andningsskydd	1 033 tkr
Rökdykarkommunikation	534 tkr
Andningsluftkompressor	105 tkr

Samtliga genomförda investeringar har finansierats med likvida medel.

Vid direktionens sammanträde i december 2017 beslutades om investeringar under 2018 till ett belopp av totalt 300 tkr. Denna investering avser en servicebil.

Fordringar

Förbundets kortfristiga fordringar uppgick vid årets början till ca 5,3 Mkr. Vid årets slut har de kortfristiga fordringarna ökat med ca 2,3 Mkr till ca 7,5 Mkr. Ökningen beror bl a på ökade fordringar på medlemskommunerna avseende pensionskostnader.

Skulder

Förbundets långfristiga skulder uppgick vid årets början till 823 tkr. Under året har de långfristiga skulderna ökat till 865 tkr, d v s en ökning med 42 tkr. De långfristiga skulderna utgörs i sin helhet av långfristiga leasingskulder.

Förbundets kortfristiga skulder uppgick vid årets början till ca 13,1 Mkr. Under året har de kortfristiga skulderna minskat med ca 4,8 Mkr till ca 8,3 Mkr. Minskningen beror till största delen på att leverantörsskulden vid årsskiftet var ca 4,3 Mkr lägre än föregående årsskifte. I skuldsaldot 2016-12-31 fanns större faktura från leverantör av räddningsfordon.

Avsättning till pensioner

Avsättning till pensioner (ej individuella delen) uppgår till ca 29,1 Mkr. Pensionsavsättningarna har därmed ökat med ca 2,3 Mkr.

Individuella delen har hanterats som kortfristig skuld, och uppgår till 1 310 tkr.

Eget kapital

Förbundets egna kapital var vid årets slut 3 289 tkr. Då det egna kapitalet överstiger begränsningen av eget kapital enligt § 16 förbundsordningen kommer överstigande del om 389 tkr att återbetalas till medlemskommunerna.

Förbundets egna kapital uppgår efter återbetalningen till 2 908 tkr.

RESULTATRÄKNING**Driftredovisning**

		2017		2016	
		Budget	Utfall	+/-	Utfall
Verksamhetens intäkter	Not 1	6 402	7 172	770	7 816
Kommunbidrag		57 825	59 092	1 267	54 948
Verksamhetens kostnader	Not 1	- 60 032	- 61 788	- 1 756	- 59 182
Avskrivningar	Not 2	- 3 509	- 3 445	64	- 3 051
Verksamhetens nettokostnad			1 031	345	531
Finansiella intäkter		0	2	2	1
Finansiella kostnader		- 686	- 757	- 71	- 338
Resultat efter finansiella poster			276	276	194
Årets resultat		0	276	276	194

FINANSIERINGSANALYS

	Utfall 2017	Utfall 2016
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Verksamhetens intäkter	66 264	62 764
Verksamhetens kostnader exkl avskr	- 61 788	- 59 182
Verksamhetens nettokostnader	4 476	3 582
Finansiella intäkter	2	1
Finansiella kostnader	- 757	- 338
1. Verksamhetens netto	3 721	3 245
INVESTERINGAR		
Inköp av materiella tillgångar	- 1 712	- 7 677
2. Investeringsnetto	- 1 712	- 7 677
FINANSIERING		
Utlåning		
Utlåning/ökning långfristiga fordringar	0	0
Upplåning		
Amortering	Not 3	- 277
Nyupplåning	Not 3	566
Utbetalt överskott av eget kapital	- 389	0
3. Finansieringsnetto	- 347	289
Justering för rörelsekapitalets förändring avseende hela verksamheten		
Ökning(-)/minskning(+) kortfristiga fordringar	- 1 778	- 416
Ökning(+)/minskning(-) kortfristiga skulder	- 4 853	2 766
	- 6 631	2 350
Justering för icke rörelsekapitalpåverkande poster		
Avsättning pensioner	Not 3	169
	2 270	169
Förändring av likvida medel (1+2+3)	- 2 699	- 1 625

BALANSRÄKNING

TILLGÅNGAR		2017-12-31	2016-12-31
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
- Maskiner och inventarier	Not 4	21 781	16 397
- Pågående investering	Not 4	158	7 275
Finansiella anläggningstillgångar	Not 4	0	0
Summa anläggningstillgångar		21 939	23 672
Omsättningstillgångar			
Fordringar	Not 5	7 092	5 314
Kassa och bank	Not 6	12 129	14 828
Summa omsättningstillgångar		19 221	20 142
SUMMA TILLGÅNGAR		41 160	43 814
 EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital		3 022	2 828
Återbetalt till medlemskommunerna		- 389	0
Årets resultat		276	194
Summa eget kapital	Not 7	2 909	3 022
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Not 8	29 055	26 785
Summa avsättningar		29 055	26 616
Skulder			
Långfristiga skulder	Not 9	865	823
Kortfristiga skulder	Not 10	8 331	13 184
Summa skulder		9 196	14 007
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		41 160	43 814

NOTHÄNVISNINGAR**2017****2016****Not 1 Verksamhetens intäkter och kostnader**

Intern poster har eliminerats mellan verksamheterna

Operationella leasingavtal

Nominella värdet av framtida minimileasingavgifter, avseende icke uppsägningsbara leasingavtal fördelar sig enligt följande:

Förfaller till betalning inom ett år

9 825 9 729

Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år

13 075 13 053

Förfaller till betalning senare än fem år

0 0

Leasingkostnader avseende operationella leasingavtal uppgår under året till följande:

Leasingkostnader

11 018 10 933

Varav:

minimileasingavgifter

9 859 9 859

variabla avgifter

1 159 1 074

Not 2 Avskrivningar

Inventarier och maskiner

3 220 2 867

Utrangering/försäljning av anläggningstillgångar

0 - 41

Leasingavtal

225 184

3 445 3 010

Avskrivningar har gjorts på ursprungligt anskaffningsvärde och planerad livslängd

Not 3 Förändring av långfristiga skulder och avsättningar

Amortering

- 259 -169

Nyupplåning leasingskuld

288 566

Kortfristig del

13 - 108

Årets avsättningar pensioner

- 2 270 - 169

- 2 159 120

Not 4 Anläggningstillgångar

Transportmedel, maskiner, inventarier

Ingående anskaffningsvärde

46 529 39 970

Årets förändringar

- Inköp

8 592 6 600

- Försäljning och utrangering

0 - 41

Utgående ackumulerat anskaffningsvärde

55 121 46 529

Ingående avskrivningar

- 31 160 - 28 334

Årets förändringar

- Avskrivningar

- 3 220 - 2 867

- Försäljning och utrangering

0 41

Utgående ackumulerade avskrivningar

- 34 380 - 31 160

	<i>Utgående restvärde</i>	20 741	15 369
	<i>Finansiella leasingavtal</i>		
	Ingående anskaffningsvärde	1 386	820
	Årets förändringar		
	- Inköp	288	566
	- Försäljning och uttrangering	- 256	0
	<i>Utgående ackumulerat anskaffningsvärde</i>	1 418	1 386
	Ingående avskrivningar	-357	- 173
	Årets förändringar		
	- Avskrivningar	-225	- 184
	- Försäljning och uttrangering	205	0
	<i>Utgående ackumulerade avskrivningar</i>	-377	- 357
	<i>Utgående restvärde</i>	1 041	1 029
	<i>Pågående investering</i>	158	7 275
	<i>Totalt anläggningstillgångar</i>	21 940	23 673
Not 5	Kortfristiga fordringar		
	Kundfordringar	1 662	964
	Interimsfordringar	2 512	2 552
	Kortfristiga fordringar	1 973	0
	Ludvikamoms	656	1 507
	Lönefordran anställda	48	39
	Skattekonto	240	252
		7 091	5 314
Not 6	Likvida medel		
	Kassa	3	2
	Postgiro	0	0
	Penningmarknadskonto Swedbank	12 125	14 826
		12 128	14 828
Not 7	Eget kapital		
	<i>Rörelsekapital</i>		
	Omsättningstillgångar	19 219	20 142
	Kortfristiga skulder	- 8 330	- 13 185
		10 889	6 957
	<i>Anläggningsskapital</i>		
	Anläggningstillgångar	21 940	23 673
	Långfristiga skulder	- 29 920	- 27 608
		- 7 980	- 3 935
	<i>Totalt eget kapital</i>	2 909	3 022
Not 8	Avsättningar		
	Avsättning för pensioner	29 056	26 785

Not 9	Långfristiga skulder		
	Långfristig leasingskuld	1 085	1 056
	avgår amortering nästkommande år	- 220	- 233
Not 10	Kortfristiga skulder		
	Leverantörsskulder	1 020	5 308
	Personalens källskatt och div avdrag	864	803
	Interimsskulder	0	140
	FORA	0	0
	Upplupna löner dec	827	917
	Upplupna sociala avgifter	1 603	1 621
	Mervärdeskatt	405	476
	Semester och övertidsskuld	1 747	1 853
	Upplupen pension individuell del	1 310	1 255
	Upplupen särskild löneskatt, pension individuell del och pensionsutbetalningar, fyllnadsinbetalning avgår	335	579
	Nästa års amortering långfristig skuld	220	233
		8 331	13 185

Avesta 2018-03-22

Teemu Sulin, ordförande
Fagersta

Olle Rahm, vice ordförande
Norberg

Bengt Lindgren
Fagersta

Pratima Åslund
Norberg

Göran Hoffman
Hedemora

Erik Nilnes
Hedemora

Anita Tärneborg
Avesta

Lars Levahn
Avesta

Maarit Hessling
Avesta

Vår revisionsberättelse har avgivits 2018-03-23

Helmut Hoffmann
Fagersta

Sören Bertilsson
Avesta

Jan-Erik Olhans
Hedemora

LilliAnn Källermarck
Norberg

Redovisningsprinciper

Syftet med den finansiella redovisningen är att den ska ge en rättvisande bild av kommunalförbundets finansiella ställning. Detta fordrar en god redovisningssed. Kommunalförbundet följer de grundläggande redovisningsprinciper som främst ges uttryck i kommunal redovisningslag samt de rekommendationer som rådet för kommunal redovisning lämnar.

Leverantörsfakturor

inkomna efter årsskiftet, men hänfödda till redovisningsåret har skuldbokförts och belastat årets redovisning.

Löner, semesterersättningar och övriga löneförmåner

har redovisats enligt kontantmetoden. Dock ej decembers semester och övertid vilka redovisas med upplupet belopp.

Sociala avgifter

har bokförts i form av procentuella personalomkostnadspålägg i samband med löneredovisningen.

Utställda fakturor

efter årsskiftet, men hänfödda till redovisningsåret har i flertalet fall fordringsförts och tillgodogjorts årets redovisning.

Pensionsavsättning

Pensionsavsättningen är upptagen till av SPP gjord beräkning. Beräkningen grundar sig på att pensionsåldern för brandmän i utryckningsstyrka är 61 år och 65 år för övrig personal.

Anläggningstillgångar

upptas till anskaffningskostnaden minus ev. investeringsbidrag och avskrivningar.

Kostnadsräntor

hänfödda till redovisningsåret har skuldförts och belastat årets redovisning

Kapitaltjänstkostnader

Avskrivningar beräknas som regel på tillgångarnas historiska anskaffningsvärde.

Finansiella leasingavtal

När leasingavtal innebär att förbundet, som leasetagare, i allt väsentligt åtnjuter de ekonomiska förmånerna och bär de ekonomiska riskerna, redovisas objektet som en anläggningstillgång i balansräkningen. Motsvarande förpliktelse att i framtiden betala leasingavgifter redovisas som skuld.

Redovisningsmodellens delar

DRIFTSREDOVISNING

Verksamheter

SUMMA INTÄKTER
Verksamheter

SUMMA KOSTNADER

INVESTERINGSREDOVISNING

Program/huvudverks område
Objekt X
Objekt Y
./. investeringsbidrag
Objekt Z
NETTOINVESTERING

RESULTATRÄKNING

Intäkter 1)
Kommunbidrag
Kostnader 1)
Avskrivningar
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER
Finansiella intäkter
Finansiella kostnader
RESULTAT EFTER FINANSNETTO
Extraordinära intäkter
Extraordinära kostnader
FÖRÄNDRING EGET KAPITAL

FINANSIERINGSANALYS

Verksamhetens intäkter
Verksamhetens kostnader
Finansiella intäkter
Finansiella kostnader
VERKSAMHETSNETTO
Inköp av materiella tillgångar
INVESTERINGSNETTO
Upplåning
Amortering
FINANSIERINGSNETTO
Justering för rörelsekapitalets förändring avseende hela verksamheten
Justering för icke rörelseresultatpåverkande poster
FÖRÄNDRING LIKVIDA MEDEL

BALANSRÄKNING

Anläggningstillgångar
Omsättningstillgångar
SUMMA TILLGÅNGAR
Eget kapital
Avsättningar
Långfristiga skulder
Kortfristiga skulder
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

1) Efter justering

Resultaträkningen

Redovisar intäkter och kostnader, samt återger hur förändringen av kommunalförbundets eget kapital framkommit.

Denna förändring kan också utläsas genom att jämföra eget kapital i de två senaste årens balansräkningar.

Balansräkningen

Visar vilka tillgångar och skulder kommunalförbundet har på bokslutsdagen – den ekonomiska ställningen vid årets slut. Av den framgår hur kommunalförbundet har använt sitt kapital (i anläggnings- och omsättningstillgångar) resp. hur kapitalet har skaffats (lång- och kortfristiga skulder samt eget kapital).

Mellan två tidpunkter inträffar ett antal händelser, vilket innebär att den finansiella ställningen förändras. Dessa händelser redovisas i resultaträkningen och/eller finansieringsanalysen.

Finansieringsanalysen

Visar hur kommunalförbundet fått in pengar (tillförda medel) och hur de använts under året (använda medel). Här behandlas ut- och inbetalningar till skillnad från resultaträkningen som innehåller kostnader och intäkter. Finansieringsanalysens uppställning har förändrats från och med år 2000 i enlighet med utkastet till rekommendationen från Rådet för kommunal redovisning. Uppställningen bygger på tre sektorer, löpande verksamhet, investeringsverksamhet och finansieringsverksamhet. Den sektorindelade rapporten vill på ett lättillgängligt sätt visa verksamhetens tre grundläggande aktiviteter och relationerna mellan dem.

Summan av förändringen av de tre sektorerna, löpande verksamhet, investerings- och finansieringsverksamheterna visas i förändringen av likvida medel. Denna förändring kan också utläsas i balansräkningen om man jämför likvida medel innevarande år och föregående år.

Ord och begreppsförklaringar

Anläggningskapital	Bundet eget kapital i anläggningar. Utgör skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder.	Nettoinvesteringar	Investeringsutgifter efter avdrag för investeringsbidrag mm.
Anläggnings-tillgångar	Fast och lös egendom avsedda att stadigvarande innehas.	Nettokostnader	Driftkostnader efter avdrag för driftbidrag, avgifter och ersättningar Finansieras med skattemedel.
Avskrivningar	Planmässig värdened-sättning av anläggnings-tillgångar.	Långfristiga skulder	Skulder överstigande ett år.
Eget kapital	Kommunalförbundets totala kapital består av anläggningskapital (bundet kapital i anläggningar m m). Rörelsekapital (fritt kapital för framtida drift- och investeringsändamål).	Nyckeltal	Mäter förhållandet mellan två storheter, t ex likvida medel i procent av externa utgifter (likviditet).
Internränta	Kalkylmässig kostnad för det kapital (bundet i anläggnings- och omsättningstillgångar) som utnyttjas inom en viss verksamhet.	Omsättnings-tillgångar	Lös egendom som inte är anläggningstillgång.
Kapital-tjänst-kostnader	Benämning för internränta och avskrivning.	Periodsering	Fördelning av kostnader och intäkter på de redovisningsperioder till vilka de hör.
Kortfristiga skulder	Kortfristiga lån och skulder hänförliga till den löpande verksamheten.	Rörelsekapital	Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar förbundets finansiella styrka.
Likviditet	Betalningsberedskap på kort sikt (förmåga att betala skulder i rätt tid).	Soliditet	Andelen eget kapital av de totala tillgångarna, d v s graden av egna finansierade tillgångar.